

"Håndbøger & opslagsværker for slægtsforskere - når netforbindelsen er gået ned"

Af Tommy P. Christensen, anmelderredaktør. Rigsarkivet 10. okt. 2017

Blå Bog   *KRAKS Blå Bog 2017-18*. Gads Forlag, 2017. ISBN: 978-87-12-05504-4. Første udgivelse i 1910, og udgivet af KRAK frem til årgang 2008/09, hvor Gads Forlag overtog udgivelsen. Digitaliserede udg.: www.blaabog.dk mod behørig betaling (siden efteråret 2014). Blå Bog er den mest omfattende – og uomgængelige – kilde til "kendte danskernes" liv og levned. Samfundet for dansk genealogi og Personalthistorie tilbød i 1989 sine medlemmer *Kraks Blå Bog 1989 – Register over 15.229 personer, der er biograferet i Kraks Blå Bog 1910-1988* (80. udg. 1989) til en yderst fordelagtig medlemspris.

DAA   *Dansk Adels Aarbog 2012-14* (100. årg.). Syddansk Universitetsforlag, 2015. ISSN 00-9561. Siden 1884 har Dansk Adelsforening kontinuerligt præsenteret nye og opdaterede udgaver af Adelsårbogen, der medtager nulevende medlemmer af Danmarks adel. Årgang 100 rummer bl.a. seks adelsslægters stamtavler samt en efterslægtstavle. Heriblandt stamtavlen for greverne af Rosenborg, en adelstitel, der i 1914-1971 blev givet til prinser, som qua deres valg af ægtefælle måtte frasige sig deres arveret til tronen. Store stamtavler kan desuden findes for slægterne Bertouch og Haugwitz-Hardenberg-Reventlow. En nyttegning af rangkroner i dansk adelsheraldik finder man i DAA 2009-11 (Bd. XCIX, 2012).

DBL   *Dansk Biografisk Leksikon*. Bd. 1-16. 3. udg. Af Sv. Cedergreen Bech (red.). Gyldendal 1979-84. ISBN: 87-00-05551-4 (komplet indb.). Over 13.000 artikler om betydningsfulde danskere gennem tiderne. Mange af artiklerne er blevet opdateret til onlineudg.: http://denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon
Ældre udgaver: *Dansk biografisk Lexikon*. (1. udg. Udg. C.F. Bricka. Bd. I-XIX, 1887-1905. *Dansk biografisk Haandleksikon*. Red. Svend Dahl & P. Engelstoft. Bd. I-III, 1920-26. *Dansk biografisk Leksikon*. Red. Povl Engelstoft & Svend Dahl. Bd. I-XXVII, 1933-44. Bemærk, at et hovedregister til alle fire udgaver findes i DBL 3. udg. Bd. 16 (s.405ff.).

DHB   *Dansk Historisk Bibliografi*. Systematisk fortegnelse over bidrag til Danmarks historie til udgangen af 1912, i tilslutning til *Bibliotheca Danica*. De trykte udgaver omfatter: *Dansk historisk Bibliografi*. 1-3. Af Alfr. Krarup & Bjørn Erichsen. I kommission hos G.E.C. Gad, 1929. *Dansk Historisk Bibliografi 1913-1942*, *Dansk Historisk Bibliografi 1943-1947* (1956), *Dansk Historisk Årsbibliografi 1967, 1968, 1969* (1972, 1973, 1974) samt *Dansk Historisk Bibliografi 1970-73* (bd. 1-2, 1993) og *Dansk Historisk Bibliografi 1974-76* (1986). Fra 1990 findes DHB kun i en digital version. Bemærk, at der på Det Kgl. Biblioteks hjemmeside findes en indscannet version af de trykte bøger, som indeholder titler om dansk historie i bred forstand. I online versionen indgår bøger, tidsskrifter, tidsskriftartikler, artikler i antologier og festskrifter m.m, som er udgivet i en af flg.

"Håndbøger & opslagsværker for slægtsforskere - når netforbindelsen er gået ned"

Af Tommy P. Christensen, anmelderredaktør. Rigsarkivet 10. okt. 2017

perioder: 1900-1948, 1967-1976 og efter 1990. Der er fri adgang til DHB på nettet:

https://aleph.kb.dk/F/func=file&file_name=welcome&local_base=dhb01

DKL *Dansk Kvindebiografisk Leksikon*. Bd. 1-4. Af Jytte Larsen & al. (red.) Rosinante Forlag A/S, 2000-01. ISBN: 87-7357-976-9 (hele værket). Hidtil har KVINFO stillet *Dansk Kvindebiografisk Leksikon* til rådighed i en gratis digitaliseret version: <http://www.kvinfo.dk/side/170/> - men kulturministeren planlægger nedskæringer på KVINFO, og overførelse af en række aktiviteter til Det Kgl. Bibliotek.

DKO *Dansk Kulturhistorisk Opslagsværk*. Bd. I-II. Af Erik Alstrup og Poul Erik Olsen. Dansk Historisk Fællesforening (DHF) 1991. ISBN: 87 7423 077 8 (komplet). Overset opslagsværk på over 1.000 sider, der indeholder omkring 600 kulturhistoriske artikler og et fantastisk register på ca. 10.000 ord, der optræder i de kulturhistoriske artikler. Omkring 200 fagfolk bidrog til artiklerne i DKO, der dækker perioden fra ca.1400 – ca.1914, og således supplerer KLNLM (: Kulturhistorisk Leksikon for Nordisk Middelalder).

Guiden *Rigsarkivet og hjælpemidlerne til dets benyttelse I* (bd. 1-2), *Rigsarkivet og hjælpemidlerne til dets benyttelse II: 1848-1990* (bd. 1-4). Redigeret af Wilhelm von Rosen. Rigsarkivet, 1983, 1991. I kommission hos G.E.C. Gad. ISBN: 87-7497-090-9 (1983, begge bd.), 87-7497-124-7 (1991, komplet indb.).

Rigsarkivet og hjælpemidlerne til dets benyttelse III,1 (Forsvarets Arkiver. Vejledning og oversigt I: Hæren 1660-1980). Redigeret og tilrettelagt af Vagn Aage Petersen. Rigsarkivet, 1984. I kommission hos G.E.C. Gad. ISBN: 87-7497-071-2.

Rigsarkivet og hjælpemidlerne til dets benyttelse IV, 1 (Større private Personarkiver i Rigsarkivets 4. afdeling). Ved Vello Helk. Rigsarkivet, 1984. I kommission hos G.E.C. Gad. ISBN: 87-7497-083-6.

Rigsarkivet og hjælpemidlerne til dets benyttelse IV,2 (Små private Personarkiver i Rigsarkivets 4. afdeling). Ved Hans Kargaard Thomsen. Rigsarkivet, 1989. I kommission hos G.E.C. Gad. ISBN: 87-7497-113-1.

Rigsarkivet og hjælpemidlerne til dets benyttelse IV,3 (Private institutioners Arkiver). Redigeret af Martin Larsen & Birgit Nüchel Thomsen. Rigsarkivet 1999. ISBN: 87-7497-182-4.

Rigsarkivets samlinger omfatter bl.a. omkring 5 mill. pakker og protokoller. I dag forventes brugerne at søge arkivalierne (i sammenhørende arkivserier) via DAISY, men tidligere kunne man nemt orientere sig i dette mammutværk, der afspejlede Rigsarkivets gl. opdeling i afdelinger (1., 2., 3. 4. afd.). Nu kan man risikere at visse oplysninger i hjælpemidlerne kan være forældede, og arkivalierne der er omtalt kan være registreret anderledes i Daisy og på Arkivalieronline (AO).

"Håndbøger & opslagsværker for slægtsforskere - når netforbindelsen er gået ned"

Af Tommy P. Christensen, anmelderredaktør. Rigsarkivet 10. okt. 2017

Hvidtfeldt *Håndbog for danske Lokalhistorikere*. Redigeret af Johan Hvidtfeldt. Udg. af Dansk Historisk Fællesforening 1952-1956. Fototeknisk optryk 1970. ISBN 87 7423 006 9.

Ochsner *Fotografer i og fra Danmark til og med år 1920*. Af Bjørn Ochsner. Udgivet af Landsudvalget for indsamling og bevaring af fotografier og dokumentarfilm. Bibliotekscentralens Forlag 1986. ISBN: [87-552-1216-6](#). Værket er en ny, udvidet udgave på 922 s., baseret på de to tidligere udgaver af *Fotografer i og fra Danmark indtil år 1900* (1956 og 1969). Ochsners værk er det første af sin art herhjemme og et uhyre værdifuldt værktøj ved datering og identifikation af atelierbilleder fra datidens fotografier.

Webversion: <http://www.bornholmphoto.dk/bo1920.asp>

PHT. Reg. *"Tusindvis af Navne". Personregister til Personalhistorisk Tidsskrift 1880-1965. Akkumuleret register*. Bd. 1 (A-G), 2 (H-N), 3 (O-Ø). Af Poul Steen & Arne Julin. Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie 2001. ISBN 87-91053-02-1 (komplet udg.).

Senere suppleret med: 1966-96 (1998) 1997-2010 (2011). Endvidere findes: *Indholdsfortegnelse Personalhistorisk Tidsskrift 1880-1990. Systematisk bibliografi med forfatter- og titelregistre*. Af Poul Steen. (1992). ISBN: 87-87360-01-2. Hovedparten af dette bind udgøres af en række registre: Et over navnene på forfattere til tidsskriftets artikler og notiser, anmeldere samt forfattere og eventuelle redaktører af de anmeldte bøger. Et titel-register, der indeholder de navne, der forekommer i artiklernes titler foruden andre betydende ord fra titlernes tekst. Et titelregister for anmeldelserne. Meget nyttige hjælpemidler, når man vil navigere rundt i de mange tusind sider af PHT.

SDE *Den Store Danske Encyklopædi. Danmarks Nationalleksikon ("Encyklopædien")*. Bd. 1-20 samt supplementsbind. Gyldendal (1994-2002). ISBN: 87-7789-046-9 og 87-7789-046-9. Indeholder mere end 161.000 artikler, skabt af omkring 4.000 eksperter. Siden 2009 har *Den Store Danske Encyklopædi* været frit tilgængelig i en web-version, der løbende er blevet revideret og opdateret under navnet: **Den Store Danske** (: <http://denstoredanske.dk/>) Af økonomiske årsager vil web-versionen muligvis blive stoppet i 2018.

Sv. Tito Achen *Danske adelsvåbener. En heraldisk nøgle*. Af Sven Tito Achen. Politikens Forlag 1973. ISBN: 87 567 1777 6. En overmåde nyttig håndbog med alfabetisk register over slægtsnavne, kilder til heraldikken samt en heraldisk nøgle, der ud fra kendte våbener og deres udformning: skjoldets delinger og motiver

"Håndbøger & opslagsværker for slægtsforskere - når netforbindelsen er gået ned"

Af Tommy P. Christensen, anmelderredaktør. Rigsarkivet 10. okt. 2017

(heraldiske figurer) samt hjelmfigurer referer til den eller de adelsslægter, der har ført det pågældende våben.

Trap *Danmark*. Af J. P. Trap. 5. udg. Bd. 1-15 i 32 bd. (Red. af Niels Nielsen et al. G.E.C. Gads Forlag, 1953-72. Bemærk bd. 28 (1972. Indb. ISBN 87-12-88238-0) er et personregister udarbejdet af Sigrød Engelstoft til amtsbind 1-26, hvorimod personregister til *Færøerne* (Bd.XIII, 29. 1968) og *Grønland* (bd.XIV, 30. 1970) skal søges i de respektive bind. Ældre udgaver: 4. omarb. udg. (1929-32), 3. omarb. Udg. (1898-1906), 2. udg. *Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark* (1872-79) samt 1. udg. (1858-60).

Weilbach *Weilbach - dansk kunstnerleksikon*. Bd. 1-9. Af Sys Hartmann (hovedred.) & Poul Holstein (genealog). Forlaget Rosinante (eksp. NBC). **Udgivelsesår** 1994-2000. ISBN 87-16-11206-7 (hele værket). Ældre udgaver: *Weilbachs Kunstnerleksikon*. 3. udg. Redaktion: Merete Bodelsen og P. Engelstoft. Aschehoug, 1947-1952. 3 bind (1947-52), *Nyt dansk Kunstnerlexikon* (2. udg. 1897-97), *Dansk Kunstnerlexikon* (1. udg. 1877-78).